

НАШ ВИДАТНИЙ СУЧАСНИК

ДО 75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

О.Г. РЕЗНІКОВА

Виповнилося 75 років від дня народження Олександра Григоровича Резнікова - відомого вченого в галузі фізіології та патофізіології ендокринної системи, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента НАН і академіка АМН України, заслуженого діяча науки і техніки, лауреата Державної премії УРСР, завідувача відділом репродукції та адаптації ДУ "Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка АМН України".

О.Г. Резніков народився 12 листопада 1939 в м. Одесі. З відзнакою закінчив у 1962 році Одеський медичний інститут ім. М.І. Пирогова і приступив до медичної практики. Протягом трьох років працював головним лікарем Сухо-Сланецької лікарні в Миколаївській області. Цілеспрямований молодий чоловік не тільки не втратив інтерес до науки, а й у найкоротші терміни підготував кандидатську дисертацію.

У 1965 р. у спеціалізованій вченій раді при Київському медичному інституті ім. О.О. Богомольця, О.Г. Резніков успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: "Експериментальні дані про роль наднирників у регуляції внутрішньоочного тиску", в основу якої лягли матеріали студентських досліджень.

Подальша наукова діяльність О.Г. Резнікова нерозривно пов'язана з Інститутом ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка АМН України. Разом зі своїм безпосереднім керівником академіком В.П. Комісаренком Олександр Григорович прийняв активну участь в організації та становленні цієї установи з перших днів його фактичного існування, і відтоді інститут залишається його основним місцем роботи.

О.Г. Резніков пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача відділом, сформувався як видатний вчений, блискучий експериментатор і мудрий керівник. У 1973 р.

Олександр Григорович Резніков організував і очолив лабораторію нейрогормональної регуляції розмноження, яка з 1991 р. була перетворена у Відділ ендокринології репродукції та адаптації. Лабораторія, очолювана О.Г. Резніковим, вже в 1975 р. перша в Україні і третя в СРСР отримала статус Міжнародної співпраці наукового центру ВООЗ з репродукції людини.

Молодий учений у 1974 році блискуче захистив на Вченій раді Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця докторську дисертацію на тему: "Характеристика та механізм дії о, п'-діхлордіфенілдіхлоретану та інших інгібіторів функції кори надниркових залоз" (науковий консультант - академік В.П. Комісаренка), і подальша його діяльність була пов'язана з питаннями ендокринології репродукції.

У 1984 р. О.Г. Резнікову присвоєно звання професора, в 1991 він обраний членом-кореспондентом АН УРСР (НАН України), а з 1993 р. - членом-кореспондентом, з 2010 р. академіком АМН України. Упродовж трьох років обіймав посаду професора на кафедрах фізіології в університетах США та Канади. У 1997-1998 рр. викладав в Національному університеті "Києво-Могилянська академія". З 1997 р. О.Г. Резніков - головний науковий співробітник, консультант Державного фармакологічного центру МОЗ України.

Головними напрямками наукової діяльності О.Г. Резнікова є фундаментальні та прикладні проблеми фізіології і патофізіології ендокринної системи, нейроендокринологія, патогенез ендокринних і гормонозалежних захворювань, ендокринна фармакологія. А.Г. Резніков - один із засновників нейротератології (порушення статевої диференціації мозку, синдром пренатального стресу). Він обґрунтував новий напрям медицини - превентивну нейроендокринологію, є

автором теорії гормон-нейротрансмітерної імпринтингу мозку, що отримала міжнародне визнання. О.Г. Резніковим і його співробітниками виявлено основні екзо- і ендогенні фактори ризику порушень статевої диференціації мозку, розроблені відповідні рекомендації щодо їх профілактики, а також методичні рекомендації з доклінічної оцінки безпеки нейротропних і гормональних засобів стосовно нейроендокринної системи внутрішньоутробного плоду. Ним було запропоновано нові методи діагностики та лікування ендокринних і онкологічних захворювань, розроблені схеми й оптимізовані критерії доклінічного вивчення антиандрогенів, а також засобів для лікування ожиріння, гормональних і нейротропних препаратів.

Загальновідомими стали його роботи з проблеми лікування раку передміхурової залози. Уперше в СРСР він почав розробляти проблему антиандрогенів - блокаторів андрогенних рецепторів. Експериментально обґрунтував і впровадив у медичну практику метод естроген-антиандрогенної терапії цієї хвороби і метод тестування гонадотропних резервів гіпоталамо-гіпофізарної системи в чоловіків. В останні роки ним запропонований і впроваджений у медичну практику новий метод лікування порушень оваріально-менструального циклу при полікістозі яєчників, заснований на застосуванні нестероїдного антиандрогена. О.Г. Резніков є автором ряду лікарських засобів (Хлодитан, Ніфтолід, Флутафарм).

За видатні наукові досягнення О.Г. Резніков був удостоєний Державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1976), премії імені академіка О.О. Богомольця АН УРСР (1983), академічної премії з теоретичної медицини АМН України (1996), почесним знаком "Винахідник СРСР", "Відмінник охорони здоров'я", почесними грамотами МОЗ України, Президії НАН України, медаллю академіка В.Я. Данилевського, Почесною медаллю ім. В.В. Підвисоцького НАН України. У 1999 році йому присвоєно звання заслуженого діяча науки і техніки України.

О.Г. Резніков - автор 23 монографій, 16 авторських свідоцтв і патентів, 475 наукових публікацій у зарубіжних і вітчизняних журналах, співавтор 5 підручників для медичних вузів. Він створив свою наукову школу. Під керівництвом професора О.Г. Резнікова підготовлено 5 докторських і 23 кандидатських дисертації.

У різні роки Олександр Григорович Резніков завжди успішно поєднував наукову та громадську діяльність. Він очолював експертну комісію Фармакологічного комітету МОЗ України, був заступником голови експертної ради ВАК України, є заступником голови Наукової ради з теоретичної та профілактичної медицини АМН України, головою комісії з біоетики при Президії НАН України. А.Г. Резніков - фундатор і перший голова правління Асоціації репродуктивної медицини України. Він також є віце-президентом Наукового товариства патофізіологів України, головою Київського обласного товариства патофізіологів, головою проблемної комісії "Патологічна фізіологія та імунологія" МОЗ та АМН України, членом Науково-громадської ради ВАК України, головою семінару "Молекулярна медицина" НАН і АМН України. Він обраний дійсним членом Нью-Йоркської академії наук (1993), почесним членом Міжнародного товариства нейроендокринологів, Міжнародної організації з вивчення мозку (IBRO), Міжнародного товариства патофізіологів, членом президії правління Української асоціації ендокринологів. О.Г. Резнікова знають як одного з провідних організаторів міжнародних конгресів і симпозіумів в США, Канаді, Україні, Мексиці. О.Г. Резніков - член редколегій провідних науково-медичних журналів, редактор-консультант Американського біографічного інституту.

Олександр Григорович Резніков - цілеспрямований, вимогливий до себе і оточуючих, взірць справжнього сучасного вченого. Його люблять і цінують співробітники та учні, з ним радяться, ним захоплюються і на нього рівняються, його ідеї втілюють у життя.

Від щирого серця, з любов'ю і відданістю, повагою і вдячністю вітаємо ювіляра. Бажаємо Вам, дорогий Олександр Григоровичу, міцного здоров'я, втілення нових творчих задумів, здійснення бажань і довгих плідних років творчого життя.

*Ректор Буковинського державного
медичного університету,
професор Т.М. Бойчук*

*Члени правління наукового товариства
патофізіологів України:
професор В.Ф. Мислицький
професор С.С. Ткачук*